

Crèdits acadèmics

El seguiment del XII Curs d'Estiu Comtat d'Urgell, *Utopies i alternatives de vida a l'edat mitjana*, és reconegut amb dos crèdits i mig per la Universitat de Lleida, la Universitat de Barcelona i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida.

Consell d'Honor

Hble. Sr. Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació
Excm. i Mgfc. Dr. Joan Viñas, rector de la Universitat de Lleida
Il·lm. Sr. Isidre Gavín, president de la Diputació de Lleida
Il·lm. Sr. Josep Roig, president del Consell Comarcal de la Noguera
Excm. Sr. Miquel Aguilà, alcalde de Balaguer

Consell de Direcció

Flocel Sabaté,
catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Lleida
Maite Pedrol,
directora de l'Arxiu Comarcal de la Noguera

Consell de Secretaria i Gestió

Resti Vilajoliu, gerent del Consell Comarcal de la Noguera
Màrio Gené, Arxiu Comarcal de la Noguera
Joan Bové, Institut Municipal Progrés i Cultura de Balaguer
Antoni Rodés, Consell Comarcal de la Noguera
Ferran Arnó, Universitat de Lleida
Jesús Brufal, Universitat de Lleida
Isabel Martínez, Universitat de Lleida

Consell Científic

Dr. Salvador Claramunt, catedràtic de la Universitat de Barcelona
Dr. Francisco Javier Faci, catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili
Sr. Joan Farré, director de l'Arxiu Històric de Lleida
Dr. Antoni Riera, catedràtic de la Universitat de Barcelona
Dra. Milagros Rivera, catedràtica de la Universitat de Barcelona
Dr. José-Enrique Ruiz-Doménec, catedràtic de la
Universitat Autònoma de Barcelona

Consell Acadèmic

Els professors del Grup de Recerca Consolidat
en Estudis Medievals "Espai, Poder i Cultura":
Flocel Sabaté, Francisco Javier Faci, Josefina Planas,
Xavier Terrado, Julian Acebrón, Maria Bonet, Joan J. Busqueta,
Francesc Fité, Isabel Grifoll, Amancio Isla, Màrius Bernadó.

UTOPIAS Y ALTERNATIVAS DE VIDA EN LA EDAD MEDIA

La edad media, tantas veces imaginada bajo la homogeneidad de órdenes sociales estables concordantes con rígidos estamentos y con la cosmovisión obedientemente compartida por la sociedad, no deja de ser, en realidad, un período que encubre diversas fisuras a través de las que se ha tratado de imaginar, buscar, idealizar e, incluso, luchar por un mundo diferente. El espacio ideal puede ubicarse en una geografía alejada, la sociedad justa e igualitaria puede ser alcanzada, el goce del mundo ideal puede ser saboreado en los modelos de vida alternativos e, incluso, profecías y visiones nos pueden acercar al conocimiento del mundo perfecto venidero. Se trata, quizás, de un rostro poco conocido de la edad media, si bien constituyó una faceta plural, viva, ilusionada y combativa para conseguir –o soñar– una sociedad más justa.

UTOPIES ET VIVRE AUTREMENT AU MOYEN AGE

Le Moyen Âge, tant de fois imaginé dans la rigidité d'ordres sociaux stables concordants avec la conception du monde assumée par la société avec obéissance, montre en réalité beaucoup de plis et de fissures à travers lesquels on peut imaginer, chercher, idéaliser ou même lutter pour un monde différent. L'espace idéal peut se situer dans une géographie lointaine, la société juste et égalitaire peut être atteinte, la jouissance d'un monde meilleur peut être goûtée grâce à des modèles de vie alternatifs et, même, des prophéties et des visions peuvent nous rapprocher de la connaissance du monde parfait à venir. Il s'agit d'un aspect peut-être peu connu du Moyen Âge, mais qui fut pluriel, vivant, enthousiaste et combatif pour trouver –ou rêver– une société plus juste.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

XII Curs d'Estiu Comtat d'Urgell
Utopies i alternatives de vida a l'edat mitjana
4, 5 i 6 de juliol de 2007

NOM

COGNOMS

PROFESSIÓ

ADREÇA

POBLACIÓ

CP

TELÈFON

FAX

A/E

Import de la inscripció: 50 euros
(inclou el desplaçament i el dinar de curs)

L'import de la inscripció haurà de fer-se efectiu mitjançant una transferència bancària a nom del Consell Comarcal de la Noguera

Núm. de compte: 2074 – 0080 – 38 – 2119154476

P P

PROGRAMA

Dimecres 4 de juliol de 2007

Seu del Consell Comarcal de la Noguera (Balaguer)

9 h Lliurament de credencials als participants

9.30 h Inauguració

10 h Primera sessió

Presideix i modera: Dr. Antoni RIERA, catedràtic a la Universitat de Barcelona

- Dr. Claude THOMASSET, catedràtic emèrit a la Université Paris Sorbonne (Paris-IV)

*En quête des utopies politiques au bas moyen âge**

- Dr. Robert LERNER, catedràtic a la Northwestern University
*Franciscan Millenarian Utopias: Olivi, Rupescissa, Eiximenis**

- Dr. Gian Luca POTESÀ, catedràtic a la Università Cattolica di Milano
*Falce e rosa nelle profezie papali illustrate**

Debat

16.30 h Segona sessió

Presideix i modera: Dr. Ariel GUIANCE, investigador al Consejo Nacional de Investigaciones Científicas y Técnicas (Buenos Aires, Argentina)

- Dr. François-Xavier PUTALLAZ, professor titular a la Université de Fribourg

*Liberté et censure à l'université de Paris au XIIIe siècle**

- Dra. Chantal CONNOCHIE-BOURGNE, catedràtica a la Université d'Aix-en-Provence

*Lieux fantastiques et les peuples d'ailleurs**

- Dra. Elodie LECUPPRE-DESJARDIN, professora titular a l'Université Lille 3-Charles de Gaulle

*De la projection utopique au regret de l'âge d'or. A propos de l'idéal urbain dans les Pays-Bas à la fin du Moyen Age**

- Dr. Benoît BEYER de RYCKE, professor titular a la Université Libre de Bruxelles

*Le béguinage, une alternative de vie?**

Debat

* Conferències amb traducció simultània al català

Dijous 5 de juliol de 2007

9 h Tercera sessió

Sortida en autocar davant la seu del Consell Comarcal de la Noguera

Visita guiada pel Dr. Prim BERTRAN, professor titular a la Universitat de Barcelona:

- Esglésies de Cubells i Agramunt
- Torres defensives d'Almenara i Guàrdia d'Urgell
- Complex del Castell del Remei

Dinar de curs al Castell del Remei

16.30 h Quarta sessió

Església del Castell del Remei

Presideix i modera:

Dr. Antoni FURIÓ, catedràtic a la Universitat de València

- Dra. Victoria CIRLOT, professora titular a la Universitat Pompeu Fabra (Barcelona)

La visibilidad de lo invisible. Teofanía e interioridad (siglos XII y XIII)

- Dr. Francesco SANTI, catedràtic a la Università di Lecce
Utopia e malinconia in Pietro Alfonsi

- Dr. Roberto RUSCONI, catedràtic a la Università Roma Tre
«Et vidi celum novum et terram novam»: l'immagine del mondo futuro

Tornada en autocar a la seu del Consell Comarcal de la Noguera

PROGRAMA

Divendres 6 de juliol de 2007

Seu del Consell Comarcal de la Noguera (Balaguer)

9 h Cinquena sessió

Presideix i modera: Dra Blanca GARÍ, professora titular de la Universitat de Barcelona

- Dra. Lola BADIA, catedràtica a la Universidad de Barcelona
Ramon Llull i la societat del segle XIII: de la censura a la reforma "artística"

- Dr. Xavier RENEDO, professor titular a la Universidad de Girona
La ciutat ideal d'Eiximenis abans i després de l'estiu de 1391

- Dr. Carlos BARROS, professor titular a la Universidad de Santiago de Compostela
Milenarismo y utopía civil en la revuelta irmandiña, 1467-1469

16 h Sisena sessió

Presideix i modera: Dr. Salvador CLARAMUNT, catedràtic a la Universitat de Barcelona

- Dr. Carlos HEUSCH, catedràtic a l'École Normale Supérieure. Lettres et Sciences Humaines (Lyon)
Humanismo, mundo ideal y el sueño utópico en el siglo XV

- Dr. Jesús RODRÍGUEZ VELASCO, catedràtic a la University of California - Berkeley
Caballería y utopía

- Dr. José SÁNCHEZ HERRERO, catedràtic emèrit a la Universidad de Sevilla
Las utopías cristianas en el Renacimiento

20 h Sessió d'avaluació

UTOPIAS AND ALTERNATIVES FOR LIFE IN THE MIDDLE AGES

The middle ages, so often imagined in the rigidity of established social orders in accordance with the cosmo-vision obediently adopted by society, in reality, shows numerous folds and fissures per on imagine, search for, idealize or even fight for a different world.

The ideal place can be located in a distant geography, the fair egalitarian society can be achieved, and the enjoyment of the better world can be tasted with alternative models of life and even prophecies and visions can draw us towards knowledge of the perfect world to come. This is perhaps a little-known face of the Middle Ages, but perhaps, it was a plural, living, hope-filled and combative facet to find—or dream about—a fairer society.

UTOPIE E ALTERNATIVE DI VITA NEL MEDIOEVO

Il Medioevo, spesso immaginato nella rigidità di ordini sociali stabili concordanti con la cosmovisione obbedientemente accettata dalla società, presenta in realtà molte pieghe e fessure attraverso le quali immaginare, cercare, idealizzare o persino lottare per un mondo diverso. Lo spazio ideale si può ubicare in una geografia lontana, la società giusta ed ugualitaria può essere raggiunta, il piacere del mondo migliore può essere provato con modelli di vita alternativi, e persino profezie e visioni ci possono avvicinare alla conoscenza del mondo perfetto che verrà. Questo è un lato poco conosciuto del Medioevo, ma forse fu un aspetto plurale, vivo, entusiasta e combattivo per indovinare —o sognare— una società più giusta.

UTOPIES I ALTERNATIVES DE VIDA A L'EDAT MITJANA

L'edat mitjana, tantes vegades imaginada en la rigidesa d'uns ordres socials estables concordants amb la cosmovisió obedientment assumida per la societat, en realitat, mostra molts plecs i fissures per on imaginar, cercar, idealitzar o, fins i tot, lluitar per un món diferent. L'espai ideal pot ubicar-se en una geografia allunyada, la societat justa i igualitària pot ser assolida, el gaudi del món millor pot ser tastat amb models de vida alternatius i, fins i tot, profecies i visions ens poden apropar al coneixement del món perfecte a venir. Aquest és un rostre potser poc conegut de l'edat mitjana, però, tal vegada, fou una faceta plural, viva, il·lusionada i combativa per encertar –o somiar– una societat més justa.

Retorneu la butlleta d'inscripció amb el justificant de l'ingrés bancari abans del 2 de juliol de 2007 a:

ARXIU COMARCAL DE LA NOGUERA

Plaça dels Comtes d'Urgell, 6
25600 BALAGUER
a/e acnoguera.cultura@gencat.net
Fax: 973 443783

Seu del Curs:
Consell Comarcal de la Noguera
Carrer Àngel Guimerà, 28-30
25600 BALAGUER

Informació del Curs:
Arxiu Comarcal de la Noguera
Telèfon 973 44 30 56
www.medieval.udl.cat/cat/reunio1-XII.html

Ho organitza:

CONSELL COMARCAL DE LA NOGUERA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Arxiu Comarcal de la Noguera

Universitat de Lleida
Departament d'Història
Vicerectorat de Recerca
i Innovació

Hi col·labora:

Ajuntament de Balaguer

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Societat Catalana d'Estudis Històrics
(Filial de l'Institut d'Estudis Catalans)

IMPIC
Institut municipal
Progrés i Cultura

Ministerio
de Educación
y Ciencia

Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa

Patrocina:

caixaterrassa

FUNDACIÓ
Caixa Sabadell

"la Caixa"

CASTELL DEL REMEI

Disseny gràfic i maquetació: Dossier P&M

Dipòsit legal: L-472-2007

Càtedra d'Estudis Medievals Comtat d'Urgell

XII Curs d'estiu: Reunió Científica Internacional

Utopies i alternatives de vida a l'edat mitjana

Balaguer, 4, 5 i 6 de juliol de 2007